

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina Januar 2017. godine

NEZAPOSLENOST MLADIH NA REKORDNOJ RAZINI, POTREBNE UČINKOVITIJE MJERE

YOUTH EMPLOYMENT PROJECT – PROJEKAT ZAPOŠLJAVANJA MLADIH

Nezaposlenost je ključni razvojni izazov s kojim je Bosna i Hercegovina suočena, a tim problemom najviše su pogođeni mladi ljudi u BiH. Nezaposlenost mladih je na rekordnoj razini, sa skoro 62% nezaposlenih mladih ljudi u dobi od 15 do 24 godine. Projekat zapošljavanja mladih (YEP) doprinosi rješavanju problema nezaposlenosti mladih kroz unaprjeđenje rada javnih službi za zapošljavanje (JSZ), te promociju samozapošljavanja i poduzetničkih mogućnosti za mlade ljude.

Tokom godina, situacija sa nezaposlenošću mladih se kontinuirano mijenja nagore – još uvijek postoji ogroman nedostatak radnih mjesta, a vlasti u isto vrijeme imaju ograničene kapacitete i ne uspijevaju poduzeti odgovarajuće mjere za rješavanje problema nezaposlenosti. Uzimajući u obzir da je 13 institucionalnih organa vlasti na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou uključeno u upravljanje pitanjem zapošljavanja, Zavodi za zapošljavanje su ograničeni u razvijanju učinkovitih usluga koje bi ispunile potrebe nezaposlenih mladih ljudi. Štaviše, kako vrijeme prolazi, ti mladi ljudi osjećaju se beznačajno, pasivno, bez ikakvog povjerenja u sistem i institucije, koje bi u suštini trebale biti potpora mladim ljudima.

NOVI MODELI RADA TRANSFORMIRAJU UČINAK SLUŽBI ZA ZAPOŠLJAVANJE

Fokus Projekta zapošljavanja mladih (YEP) jest unaprjeđenje rada javnih službi za zapošljavanje kroz uvođenje novih modela rada, koji će omogućiti kvalitetnije usluge mladim ljudima, spajanje sa potencijalnim poslodavcima, ali i poticanje mladih da istraže mogućnosti samozapošljavanja. Pored toga, projekat će doprinijeti i podizanju svijesti šire javnosti o problemu nezaposlenosti mladih i njegovim posljedicama.

Prethodno su uposlenici javnih službi za zapošljavanje bili primarno fokusirani na administriranje socijalne zaštite nezaposlenih, kao što je pokrivenost zdravstvenim osiguranjem. Kako bi se uspostavile kvalitetnije usluge, uz proaktivnu uključenost uposlenika Zavoda, projekat je uveo nekoliko „oglednih biroa“ gdje se pružaju usluge savjetovanja za nezaposlene. Kroz ovaj model rada, savjetnici mogu posvetiti više vremena motiviranju nezaposlenih i aktivno im pomoći u traženju poslova. S druge strane, preostali uposlenici se mogu posvetiti pasivnim korisnicima, te im omogućiti pravo na zdravstveno osiguranje. Ovaj model rada se vrlo jednostavno može replicirati i u ostalim javnim službama za zapošljavanje u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj.

Također, uspostavljena je mreža od 25 „Klubova za traženje posla“ pri službama za zapošljavanje, gdje nezaposleni mladi ljudi mogu poboljšati svoje vještine traženja poslova, ali isto tako i voditelj klubova ih savjetuje da istraže različite prilike na tržištu rada, te mogućnosti samozapošljavanja. Ova vrsta usluge posebno je pomogla u povećanju pristupa uslugama zapošljavanja za mlade u nepovoljnom položaju.

ZNAČAJAN USPJEH PRETHODNE FAZE

„Reformski paket“¹ postepeno je osmišljen i uveden u dva pilot „ogledna biroa“ pri javnim službama za zapošljavanje. Uvedene su usluge grupnog savjetovanja, dok se aktivne mjere zapošljavanja usmjerene na nezaposlene mlade ljude održavaju u mreži od 25 „Klubova za traženje posla“. Dodatna tri kantona priključila su se projektu, a Zavod za zapošljavanje Republike Srpske prilagodio je Uputstva za rad, kako bi se mogla integrirati širom entiteta. Nadalje, četiri kantona su izrazila interes da se priključe procesu, kao i Brčko distrikt.

- Sveukupno, 4.444 mlade osobe su dobile podršku kroz „Klubove za traženje posla“, od kojih se 1.661 i uspješno zaposlilo. Usporedbom brojki od 2012 do 2014. godine, vidljivo je povećanje od 240% u učestvovanju mladih ljudi u grupnom savjetovanju. U isto vrijeme, uspješno zaposlenje mladih povećalo se za 290%.
- Podržano je i implementirano 11 lokalnih inicijativa od strane lokalnih organizacija civilnog društva, javnih službi za zapošljavanje i „Klubova za traženje posla“. Kao direktan rezultat te potpore, registrirana su i prva društvena poduzeća.

1) **Reformski paket:** nove procedure unutar JSZ, nova podjela rada, uvođenje sistema za mjerenje i praćenje učinaka, uvođenje individualnog/grupnog savjetovanja.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:
Projekat zapošljavanja mladih (YEP)

DOMENA:
Ekonomija i zapošljavanje

TEMA:
Zapošljavanje mladih

ZEMLJA/REGIJA:
Bosna i Hercegovina

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNER:
GOPA mbH, Njemačka

PARTNERI:
Zavodi za zapošljavanje / javne službe za zapošljavanje
Relevantna ministarstva i druge državne institucije
Lokalne (omladinske) nevladine organizacije
Poslodavci

POLAZNA TAČKA / POZADINA:
Nezaposlenost je ključni razvojni izazov s kojim je Bosna i Hercegovina suočena. Teška situacija u zapošljavanju nije se poboljšala od početka implementacije Projekta zapošljavanja mladih (YEP) 2008. godine; štaviše, situacija se pogoršala – djelomično zbog ekonomske krize, a djelomično zbog ograničenog angažmana vlasti i kapaciteta da se odgovarajućim mjerama bori sa problemom nezaposlenosti. Na mlade ljude nezaposlenost najviše utječe, te su najjače bili pogođeni dodatnim smanjenjem potražnje na tržištu rada, što je bila posljedica ekonomske krize.

CILJ PROJEKTA:
Fokus projekta je na unaprjeđenju rada javnih službi za zapošljavanje (JSZ), povećanje pristupa uslugama zapošljavanja za mlade u nepovoljnom položaju, kao i veća prisutnost problema zapošljavanja mladih u javnom diskursu.

CILJNA GRUPA:
Javne službe za zapošljavanje i nezaposleni mladi ljudi.

BUDŽET:
CHF 10'048'000

TRAJANJE:
15.08.2007. – 31.03.2020.

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)
Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini
Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina